

Zagreb, 16. ožujka 2016.

Izvešće o sustavnom kršenju ljudskih prava u zatvorenim dijelovima Zimskog prihvatno-tranzitnog centra u Slavonskom Brodu, od strane hrvatskih vlasti

„Ovo je zatvor. Tretiraju nas kao kriminalce. Sve obavljamo u pratnji policije.“

[Izbjeglica iz Iraka o Sektoru 3 u Slavonskom Brodu, 08/03/2016]

„Ako nam želite pomoći, dođite u kamp!“

[Apel izbjeglica iz Sektora 3 u Slavonskom Brodu, 08/03/2016]

Predmet ovog izvješća su sustavna prisilna zadržavanja osoba u zatvorenim dijelovima Zimskog prihvatno-tranzitnog centra u Slavonskom Brodu. Radi se o osobama koje su prilikom registracije u Slavonskom Brodu izdvojene uz zabranu nastavka putovanja ili osobama koje su vraćene u Hrvatsku nakon što su izdvojene u kampovima i graničnim prijelazima u Austriji ili Sloveniji i nakon što im je odbijen pristup teritoriju tih zemalja. Prisilno zadržavanje u Zimskom tranzitno-prihvatnom centru počinje se provoditi od druge polovice studenog 2015. godine te u narednim mjesecima postaje kontinuirano i masovno. Krajem siječnja 2016. godine u Slavonskom Brodu u izolaciji je svakodnevno boravilo dvadesetak do šezdesetak prisilno zadržanih osoba, a u veljači i ožujku 2016. godine njihov broj doseže i više stotina dnevno.

O ukupnom broju osoba koje su bile prisilno zadržavane u zatvorenim dijelovima kampa u Slavonskom Brodu ne postoje javno dostupni podaci. Međutim, rekonstrukcija prema podacima navedenim u dnevnim izvještajima Inicijative Dobrodošli i kroz Are You Syrious? Daily News Digest upućuje da je u posljednja

četiri mjeseca tamo pod ingerencijom hrvatskog Ministarstva unutarnjih poslova fizički bilo zarobljeno barem šest stotina osoba, različitih nacionalnosti i dobi (što u *de facto* detenciji, što na temelju zabrane napuštanja kampa koja je izrečena kao obveza iz članka 112. st. 7. Zakona o strancima).

S obzirom da neovisnim promatračima, medijima, kao ni velikoj većini volontera nije bio omogućen pristup sektorima Zimskog prihvatno-tranzitnog centra u Slavonskom Brodu u kojima se prisilno zadržavaju ljudi, ovo se izvješće temelji ponajprije na promatranjima, razgovorima i intervjuima koje su proveli neovisni aktivisti iz Zagreba i volonteri organizacija civilnog društva u Slavonskom Brodu. Ono se, pobliže, temelji na slučajevima i svjedočenjima osoba koje smo tijekom veljače i ožujka 2016. godine susreli na zagrebačkom Glavnom kolodvoru, a koje su prethodno bile zatvorene u Zimskom prihvatno-tranzitnom centru Slavonskom Brodu, kao i slučajevima i svjedočenjima osoba u Zimskom prihvatno-tranzitnom centru u Slavonskom Brodu s kojima smo stupili u kontakt putem društvenih mreža i mobilne komunikacije. Njihovim svjedočenjima pridodano je i svjedočenje volonterke kampa u Dobovi koje smatramo relevantnim iz komparativne perspektive, ali i zato jer upućuje na diskriminacijske odluke i postupanja koja su u konačnici kroz sistem vraćanja duž balkanskog koridora izravno povezana s predmetom ovog izvješća.

Metodologijom i zaključcima ovo se izvješće nadovezuje na prethodna izvješća *Moving Europe* (objavljena 2, 18. i 26. veljače 2016) o primjeni nezakonitih mjera, kršenjima UN-ove Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i brojnih drugih međunarodnopravnih obveza duž balkanskog koridora. Svjedočanstva predstavljena u tim izvješćima otkrivaju na koji su način odluke i prakse proizašle iz političkih dogovora oko zatvaranja granica utjecale na individualne živote osoba u potrazi za međunarodnom zaštitom. Ona otkrivaju i svu arbitrarnost, pristranost i nezakonitost

odluke i prakse koje su donosile i provodile vlasti Austrije, Slovenije i Hrvatske. Među tim odlukama i praksama posebno ističemo tzv. profilaciju i prisilno zadržavanje. Profilacija, koja se s vremenom svela na održavanje kvote, a koju su služeci se uslugama neovlaštenih i nestručnih osoba, primjerice prevoditelja, sustavno provodile austrijska, slovenska i hrvatska policija, rezultira je masovnim prisilnim zadržavanjima ljudi.

PRISILNO ZADRŽAVANJE LJUDI U ZIMSKOM TRANZITNOM CENTRU U SLAVONSKOM BRODU

U Zimskom prihvatno-tranzitnom centru u Slavonskom Brodu proteklih su mjeseci u njegovim različitim dijelovima pod strogim nadzorom policije boravile obespravljene, prisilno zadržane, pritvorene i u potpunoj neizvjesnosti sistemski zastrašene osobe svih dobnih skupina, različitih nacionalnosti i zemalja podrijetla. Osim pojedinaca oba spola, pritvorene su i cijele obitelji, djeca (uključujući bebu od 6 mjeseci) i maloljetnici bez pratnje, osobe s invaliditetom i u lošem medicinskom stanju te pripadnici ostalih ranjivih skupina.

Pritvarani su u zatvorenim dijelovima kampa u Slavonskom Brodu koji su u cijelosti pod nadležnošću Ministarstva unutarnjih poslova, i to u različitom trajanju, neki i na nekoliko tjedana, u kontejnerima i zajedničkim šatorima, dijelom i bez pristupa osnovnoj sanitarnoj infrastrukturi te bez adekvatne, sustavne i kontinuirane pravne, medicinske i psihološke pomoći. Pristup hitnoj i općoj medicinskoj pomoći donedavno im je bio osiguran tek na zahtjev, što je daleko od adekvatnog modela za osobe u stanju teške psihofizičke iscrpljenosti koje se u izolaciji i stanju potpune neizvjesnosti nalaze u stranoj zemlji. Nije im pružena ni adekvatna stručna psihološka pomoć,

unatoč činjenici da su mnogi od njih doživjeli ratne i druge traume. Na upite nevladinih organizacija o mogućnosti pristupa ljudima u ovim dijelovima kampa, u veljači 2016. godine odgovoreno je da će njihovi volonteri biti privedeni ako pokušaju ući u dijelove kampa u kojima su oni zadržani.

U Zimskom prihvatno-tranzitnom centru u Slavonskom Brodu osobe su zadržavane u *de facto* detenciji, a od 9. ožujka 2016. godine na temelju zabrane napuštanja kampa koja je izrečena kao obveza iz članka 112. st. 7. Zakona o strancima. Uzevši u obzir činjenicu da rješenje o napuštanju Europskog gospodarskog prostora u sklopu kojega je obveza određena ujedno konstatira i da je stranac smješten u Zimskom prihvatno-tranzitnom centru do napuštanja zemlje, postavlja se pitanje legalnost ovakvog rješenja, u smislu zabranjuje li im se napuštanje mjesta koje ionako ne mogu napustiti. Također, napominjemo da se radi o rješenju koje se po logici stvari (napuštanje zemlje) izdaje ljudima koji su na slobodi te, osim što se postavlja pitanje na koji način bi se ostvarila njegova svrha (dobrovoljnost pod prijetnjom deportacije), također otvara i pitanje opravdanosti, razmjernosti, a i pravne utemeljenosti obveze zabrane kretanja.

Osim što su, dakle, zatočene u Zimskom prihvatno-tranzitnom centru u Slavonskom Brodu, osobe o kojima je riječ su i unutar njega pod strogim nadzorom policije. Izvan sektora u kojem su zatvorene mogu se kretati samo iznimno, a i tada isključivo u pratnji policije. Prema njihovim navodima, policija noću bez kucanja ulazi u kontejnere u kojima su smješteni kako bi ih pobrojala, ne dajući im priliku niti da se odjenu i tako zaštite svoju privatnost.

Nadalje, osobama u zatvorenim dijelovima Zimskog prihvatno-tranzitnog centra u Slavonskom Brodu, kako saznajemo iz telefonskih razgovora s njima, nisu pružene nikakve informacije o razlozima njihova vraćanja i prisilnog zadržavanja, trenutnom

statusu, kao ni o njihovoj daljnjoj sudbini, niti su im izložene pravne specifičnosti vezane uz njihov pojedinačni slučaj. Napominjemo da pristup zatvorenim dijelovima Zimskog prihvatno-tranzitnog centra kontinuirano imaju isključivo djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova i pojedini djelatnici Hrvatskog crvenog križa, a od 2. ožujka 2016. godine i nekoliko djelatnika UNICEF-a. Njihov rad omogućen je pod strogim uvjetima koje je odredio MUP te se aktivnosti s djecom provode u točno definiranim terminima dva puta dnevno, ali uz izričitu zabranu komunikacije s odraslim osobama. UNHCR je, koliko nam je poznato, dobio povremeni pristup zatvorenim sektorima 8. ožujka 2016. kako bi njegovi djelatnici informirali ljude o mogućnostima traženja azila u Republici Hrvatskoj. Međutim, otvara se pitanje koliko je moguće govoriti o efektivnom pristupu informacijama budući da smo iz razgovora s osobom koja je u tom razdoblju boravila u zatvorenom sektoru saznali da je od UNHCR-a informacije primila tek na izričiti zahtjev i to u obliku informativnog letka koji nije sadržavao ništa osim osnovnih informacija o postupku traženja međunarodne zaštite. Adekvatna i relevantna informacija u ovom aspektu uključuje i pravo na pravnu informaciju o integracijskim pravima i mogućnostima, vjerojatnost dobivanja međunarodne zaštite na temelju ocjene individualnog slučaja. Isto tako, za ljude u ovoj situaciji naročito je bitna i informacija o posljedicama netraženja međunarodne zaštite, te da je individualizirani, osobni pristup svakoj osobi koja je u potrazi za međunarodnom zaštitom, a pogotovo osobi koja je lišena slobode, doista i pozitivna obveza države prema čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Osobama u zatvorenim dijelovima Zimskog prihvatno-tranzitnog centra nije omogućen sustavan pristup pravnoj pomoći ni u smislu da bi ih se o postojanju iste informiralo, odnosno da je osiguran termin u kojem se može razgovarati sa pravnik-

om/com. Razgovor s pružateljem pravne pomoći unutar kampa omogućen je samo izvanredno, nakon inzistiranja da se osigura pristup osobi koja je savjet potražila telefonski te je održan izvan zatvorenog dijela kampa. U tom smislu ponovno se postavlja pitanje efektivnog pristupa pravnoj pomoći jer je ona dostupna samo na izričit zahtjev punomoćnika, i to onima koji su dovoljno informirani da su pružatelje pravne pomoći uspjeli kontaktirati, što otvara i pitanje odnosa prema onim najranjivijima. Također, upućujemo na niz drugih specifičnih situacija koje zahtijevaju pravnu ekspertizu, a za koje je upitno mogu li ih uopće detektirati organizacije koje imaju pristup zatvorenim sektorima, kao što su primjerice bilateralno osiguravanje viza za odlazak u druge zemlje na temelju spajanja obitelji, a bez traženja zaštite u Hrvatskoj, ili ispitivanje uvjeta za tzv. dublinske transfere u posebnim slučajevima.

DISKRIMINATORNE PRAKSE I PRISILE

Ljudi koji su bili ili su još uvijek zatvoreni u kampu u Slavonskom Brodu putovali su uspostavljenim koridorom tzv. Balkanske rute koji su donedavno organizirale, opsluživale i kontrolirale javne službe i državne agencije. No, oni su jednostranim i/ili koordiniranim političkim odlukama usmjerenim na „menadžment“ zatvaranja granica, a utjelovljenim u profilaciji i *push-backovima*, odnosno u praksama izdvajanja i vraćanja, *preko noći* ilegalizirani i kriminalizirani.

Izdvajanja i vraćanja temeljila su se na neformalnoj odluci (koja je aktualna od 18.11.2015.) o propuštanju samo onih izbjeglica koje dolaze iz Sirije, Iraka i Afganistana te koje prilikom ulaska u Sloveniju izjave da namjeravaju otići u Austriju ili Njemačku. Metodama „kapricioznih“ pitanja te u slučajevima pojedinih zemalja i „outsourcanjem“ odluke o pristupu teritoriju na prevoditelje i njihove lingvističke i

kulturološke procjene, osobe u potrazi za međunarodnom zaštitom su se duž balkanskog koridora izdvajale, odbijale, vraćale i/ili prisilno zadržavale, a sve kako bi im se u sklopu formaliziranih “pravila” koridora, a potom i na temelju dodatnih uvjeta, te naposljetku i potpuno arbitrarnih odluka policijskih službenika i prevoditelja, ograničio pristup teritoriju zemlje. Time su oni koji su do jučer legalno ulazili u zemlje duž balkanskog koridora i unutar sustava koje su uspostavile vlasti nadležnih zemalja, zaustavljeni na svojem putovanju te su postali ilegalni i izloženi progonu i zatvaranju.

Iz iskaza koje smo prikupili razvidno je da su zaustavljeni na temelju, primjerice, sljedećih razloga:

- izgleda (boja kože, kose i očiju)
- zemlje, regije ili grada iz kojeg dolaze
- tranzitne zemlje i duljine boravka u njoj
- krajnjeg odredišta odnosno zemlje u kojoj su željeli zatražiti azil
- pojedinačnih i kolektivnih povoda zbog kojih su bili primorani napustiti zemlju iz koje dolaze
- jezika, dijalekta ili naglaska kojim govore
- insinuacija oko (ne)pripadanja pojedinoj političkoj opciji u zemlji iz koje dolaze
- ako su tijekom ispitivanja osobe izjavile da osim što bježe od rata namjeravaju pronaći posao ili se školovati u zemlji u kojoj će zatražiti azil
- ako su naznačili da u nekoj od europskih zemalja imaju člana obitelji
- bez obzira jesu li imali tražene identifikacijske dokumente ili ih nisu imali, a da pritom nije uzeto u obzir da su im oni tijekom putovanja oduzeti ili uništeni ili da ih mnogi nisu ni bili u mogućnosti ishoditi u zemlji iz koje dolaze

Pritom se, kako se također saznaje iz prikupljenih svjedočenja, primjerice:

- mnogima nisu izdavala ili su se tranzitna policijska rješenja oduzimala
- mnogi su bili primorani potpisivati Rješenja o obavezi napuštanja europskog gospodarskog prostora u određenom roku bez saznanja što točno potpisuju, bez mogućnosti savjetovanja s prevoditeljima i/ili pružateljima pravne pomoći
- mnogi su se našli u poziciji da moraju zatražiti azil u zemlji o kojoj nemaju nikakvih informacija, u kojoj su “zaglavili” opravdano mislivši da je koridor otvoren
- mnoge obitelji su razdvojene ili ne mogu biti iznova spojene usprkos međunarodnom pravu, uslijed faktičkih ili pravnih zapreka koje su nastupile.

SVJEDOČANSTVA

I) Svjedočanstvo A., 44-godišnje osobe iz Sirije:

Ovo svjedočanstvo je zabilježeno 24. veljače 2016. u Zagrebu, između 20 i 22 sata:

Bio sam zaustavljen na Dobovi, iako sam putovao sa svojom sirijskom putovnicom. Egipatski prevoditelj izvadio me iz reda. Pitao me kada sam napustio Siriju. Odgovorio sam prije 6 mjeseci. “Gdje si bio od tada?” pitao me. Rekao sam da sam bio u Turskoj. Tada je on rekao: “Onda se vrati u Tursku, tamo je sigurno.” Znao, ja sam u ratu izgubio sina. Poginuo je u Siriji. (A. počinje plakati). Bio sam jedan dan u pritvoru u Dobovi i nakon toga odveden u Slavonski Brod. Tamo sam bio u pritvoru 7 dana. Oko nas je bila prisutna samo policija, nismo imali kontakt s ostalim ljudima. Policijski službenici pratili su nas i kad smo se išli brijati. Odlučio sam zatražiti azil u Hrvatskoj kako bih mogao napustiti kamp u Slavonskom Brodu. Policija mi je rekla da će me odvesti u zatvor ako

odustanem od zahtjeva za azilom. Nakon toga su me odveli u prihvatni centar u Kutini sa skupinom ostalih ljudi iz kampa: ženama, djecom i muškarcima.

II) Svjedočanstvo N., 33-godišnje osobe iz Sirije

Ovo svjedočanstvo je zabilježeno kao i prethodno u istoj prilici u Zagrebu 24. veljače 2016, između 20 i 22 sata:

Zaustavili su me na Dobovi, iako sam imao sirijsku putovnicu. Isti egipatski prevoditelj [N. se poziva na prevoditelja iz svjedočenja A.] izvadio me iz reda. Skinuli su me do gola prilikom pretresa i ispitivan sam 6 sati. Prevoditelj mi je rekao da moram ići natrag u Tursku. Priveden sam u Dobovi i nakon toga vraćen u Slavonski Brod. Kao i A, i ja sam tamo proveo nekoliko dana u pritvoru. Odlučio sam zatražiti azil u Hrvatskoj, kako bih mogao napustiti prihvatni centar u Slavonskom Brodu. Policija mi je rekla da ću biti odveden u zatvor ukoliko odustanem od zahtjeva za azilom. Odveden sam u prihvatni centar za tražitelje azila u Kutini, zajedno s A. i ostalim ljudima iz kampa.

III) Svjedočanstvo E, 22-godišnje osobe iz Sirije

Ovo svjedočanstvo zabilježeno je u Zagrebu, 25. veljače 2016, između 16 i 17 sati:

Napustila sam Tursku prije šesnaest dana. Napustila sam Siriju kako bi se ponovno našla sa suprugom u Njemačkoj, ali zaustavljena sam u Sloveniji. Iako imam sirijske dokumente, prevoditelj u Dobovi optužio me da nisam Sirijka. Također je htio znati razlog zašto idem u Njemačku, osim rata u Siriji. Ja sam mu odgovorila da moj suprug tamo posjeduje boravišnu dozvolu. Tada nas je podijelio u dvije skupine: jedna je išla dalje, a druga je vraćena u Slavonski Brod.

Ja sam bila u drugoj skupini. Stigli smo u kamp 17. veljače. Tamo su me držali 7 dana. Tada je stigao moj suprug iz Njemačke. Pitali su me želim li tražiti azil u Hrvatskoj. Rekla sam da ne želim. 24. veljače dali su mi da potpišem nekakav papir. Nisam bila sigurna što točno potpisujem. Moj suprug i ja mislili smo da je to dokument koji će mi pomoći da otputujem u Njemačku. Tog jutra pokušali smo prijeći granicu s tim dokumentom, ali odbili su nas. [Policija u Slavonskom Brodu uvjetovala je E. da potpiše dokument koji joj daje 30 dana da napusti Europski ekonomski prostor. U njemu također kao razlog izbacivanja stoji da ona ne bježi iz jedne od ratom ugroženih država.]

IV) Svjedočanstvo M, 20-godišnje osobe iz Afganistana

Ovo svjedočanstvo zabilježeno je u Zagrebu, 29. veljače 2016, između 20 i 21 sati:

24. siječnja 2016. završio sam u Ježevu. Tamo sam bio pritvoren mjesec i 4 dana. Gladovao sam često jer hrana koju služe nije uvijek halal. Prevoditelj u Slavonskom Brodu me optužio da sam Pakistanac. Inzistirao je na tome iako je on govorio Farsi, a ne Paštu. Za vrijeme pritvora u Ježevu, DHL-om mi je stigla osobna iskaznica iz Afganistana. No kao da i nije - danas sam dobio Rješenje da moram napustiti Europski gospodarski prostor u roku 30 dana.

V) Svjedočanstvo M, volonterke iz Hrvatske u izbjegličkom kampu u Dobovi:

Ovo svjedočanstvo zabilježeno je u Zagrebu, 15. ožujka 2016:

U posljednjim tjednima u kojima su u izbjeglički kamp u Dobovi kontinuirano dolazili vlakovi koji su iz Slavenskog Broda prevozili izbjeglice više sam puta svjedočila situacijama u kojima je po nekoliko desetaka ljudi izdvajano iz skupine i odvajano u zasebni, ograđeni dio jednog od šatora, u kojem su bez ikakvih objašnjenja i pravnih savjeta ostavljeni da čekaju deportaciju u Hrvatsku. Praksa vraćanja ljudi, koja je postojala već mjesecima, u tim je tjednima intenzivirana i sve je više odavala kako je riječ o gotovo nasumičnom odabiru ljudi kojima je onemogućen daljnji put prema Austriji i Njemačkoj. Od 24. veljače 2016. godine iz svih procesa koji su prethodili trenutku registracije (boravka u šatoru broj 1 u kojem su ljudi bili podijeljeni prema državama iz kojih dolaze, a što je ujedno utjecalo i na redosljed kojim će proći registraciju, razgovora s izbjeglicama, pa i asistiranja policiji u pregledu dokumenata) sasvim su isključeni prevoditelji UNHCR-a, koji su mjesecima radili u kampu. U čitavom su procesu registracije od tada sudjelovali isključivo prevoditelji koji su direktno odgovorni slovenskoj policiji. U dijelove šatora u kojem se odvijala sama registracija (uzimanje otisaka prstiju, fotografiranje i izdavanje dokumenata), u koje sam u ranijim razdobljima mogla ulaziti ukoliko bih pomagala obiteljima s malom djecom ili ljudima s invalidskim kolicima, volonterima je bio zabranjen ulazak (čak i kad sam jednom prigodom pomagala majci sa svega deset dana starim djetetom, dozvoljeno mi je da joj dijete pridržim samo u dijelu šatora u kojem je policija pretresala njezine stvari, ali ne i u dijelu u kojem se odvijala registracija). Nekoliko sam puta prisustvovala situacijama u kojima su ljudi (muškarci, žene s malodobnom djecom i obitelji s djecom) odvojeni kako bi bili vraćeni u Hrvatsku premda su imali valjane dokumente, gotovo nasumično (jednom je prilikom bila riječ o ženi s djecom koja je pored toga što je izjavila da bježi od rata i želi zatražiti azil u Njemačkoj, spomenula kako bi voljela da se njezina djeca tamo školuju). Tijekom registracije, koja je znala potrajati i do šest sati (tijekom kojih oni koji nisu prošli registraciju nisu mogli dobiti nikakvu hranu), u prvim bi satima za vraćanje bio izdvojen manji broj ljudi, a u posljednjih sat vremena nerijetko i više od polovice konačnog broja vraćenih. Teško je bilo oteti se dojmu da je riječ o nekoj vrsti "popunjavanja kvote"

za taj dan. Bez obzira na molbe, policija nije dopuštala da se izdvojenim obiteljima i pojedincima približe volonteri i/ili prevoditelji koji bi mogli objasniti što se događa. Najčešće bi zaista shvatili da im je onemogućen daljnji put, tek kad bi vidjeli kako ostali ljudi iz šatora pored njihovog ulaze u autobuse koji ih odvoze dalje. Kad sam na samom kraju veljače posljednji put bila u kampu, ulaz u dio šatora u kojem su se nalazili vraćeni ljudi čuvalo je čak troje policajaca. U šatoru se tada nalazila trideset i jedna osoba. Naredba policije bila je da se ulazu u šator i ljudima u njemu ne smije približavati nitko osim policije. Neki od tih ljudi, vraćenih u Hrvatsku bez objašnjenja, bez mogućnosti da u ključnom trenutku zatraže azil i bez ikakve pomoći pravnih stručnjaka, bez sumnje se već više od tri tjedna u istim takvim uvjetima nalaze u zatvorenim dijelovima kampa u Slavonskom Brodu.

ZAKLJUČAK

Nakon što su stotine izbjeglica mjesecima prisilno zatvarane u Zimskom prihvatno-tranzitnom centru u Slavonskom Brodu i od tamo, između ostalog, zatim vraćane u Srbiju, dana 9. ožujka, odnosno nakon službenog zatvaranja tzv. Balkanske rute, 315 zatvorenih osoba koje su se u tom trenutku nalazile u kampu, dobile su rješenje da su dužni napustiti Europski gospodarski prostor u roku od 30 dana, uz zabranu napuštanja samog kampa. Na taj su način, prisilna zadržavanja, izolacije i zatvaranja ljudi u Slavonskom Brodu nakon četiri mjeseca prividno legalizirana, a statusi ljudi i formalno kriminalizirani.

S obzirom na sve navedeno, kao i činjenicu da je sudbina prisilno zadržanih izbjeglica nepoznata, kako njima, tako i javnosti, smatramo da su oni doslovno zarobljeni, pri čemu im se traženje azila nameće kao jedina opcija za bijeg iz represivnog i dehumaniziranog okružja.

Iako nas vladajući uporno upozoravaju da se radi o sustavu koridora koji se proteže od Grčke do Njemačke, a da se odluke donose daleko od mjesta gdje su ljudi zarobljeni, podsjećamo da uspostavljen način odlučivanja o ljudskim sudbinama, svojevrsni politički i pravni nadsustav, ne amnestira tijela hrvatske vlasti od kršenja ljudskih prava, nepoštivanje zakona i međunarodnog prava. Zahtijevamo stoga da se utvrdi i preuzme odgovornost za sva takva postupanja te da se volonterima koji već više od pola godine rade s izbjeglicama, udrugama koje su u mogućnosti pružati pravnu pomoć i provoditi monitoring hitno omogućiti pristup zatvorenim dijelovima kampa.

S obzirom na sve istaknuto zahtijevamo da se ljudima koji su sada zarobljeni u Zimskom tranzitnom centru u Slavonskom Brodu pod hitno omogućiti sloboda kretanja te da se za njih aktiviraju nepopunjeni kapaciteti poput Prihvatilišta za tražitelje azila Porin u Zagrebu ili otvore drugi centri otvorenog tipa u kojima će im se pružiti kontinuirana i adekvatna podrška te stvoriti uvjeti da donesu informiranu odluku o svojoj budućnosti.

Izveštaj izradile:

Selma Banich, Sunčica Brnardić, Marijana Hameršak, Sara Kekuš, Iva Marčetić,
Mojca Piškor i Magda Sindičić

Izvešće podržavaju:

Are you Syrious i Inicijativa Dobrodošli

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
POLICIJSKA UPRAVA BRODSKO-POSAVSKA
POSTAJA GRANIČNE POLICIJE SLAVONSKI BROD

Broj/Numero: [REDACTED]
Slavonski Brod, 24. 02. 2016.

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska uprava Brodsko-posavska, Postaja granične policije Slavonski Brod, rješavajući u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti u predmetu napuštanja Europskog gospodarskog prostora stranca [REDACTED] državljanina Sirija, temeljem članka 113. stavka 1. Zakona o strancima (Narodne novine, broj: 130/11 i 74/13), donosi:

RJEŠENJE

1. [REDACTED], rođen [REDACTED] 1993. godine u mjestu [REDACTED] općina Idlip, s prebivalištem u mjestu [REDACTED] Sirija, državljanica Sirije, posjeduje osobnu iskaznicu Sirije broj [REDACTED] izdana [REDACTED] godine dužna je napustiti Europski gospodarski prostor u roku od **30 (trideset)** dana računajući od dana dostave ovoga rješenja.
2. Stranac iz točke 1. Izreke ovog rješenja dužan je prilikom napuštanja Europskog gospodarskog prostora ovo rješenje predati policijskom službeniku na graničnom prijelazu.
3. Ako ne izvrši ovo rješenje stranca će se prisilno udaljiti.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 112. stavkom 1. Zakona o strancima propisano je da će se strancu koji nezakonito boravi i strancu kojem odlukom državnog tijela prestaje zakoniti boravak rješenjem odrediti napuštanje Europskog gospodarskog prostora.

Člankom 112. stavkom 3. Zakona o strancima propisano je da će se rješenjem iz stavka 1. ovoga članka odredit rok u kojem je stranac dužan napustiti Europski gospodarski pojas, te prisilno udaljenje ako stranac ne napusti Europski gospodarski prostor.

Člankom 112. stavkom 4. Zakona o strancima propisano je da će se prilikom određivanja roka za povratak Republike Hrvatske, osim okolnosti iz članka 100. ovoga Zakona, uzeti u obzir i osobne okolnosti, te vrijeme u kojem to stranac može učiniti, koje ne može biti duže od 90 dana.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
POLICIJSKA UPRAVA BRODSKO-POSAVSKA
POSTAJA GRANIČNE POLICIJE SLAVONSKI BROD

Broj: [REDACTED]
Slavonski Brod, 09. ožujak 2016. godine

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Postaja granične policije Slavonski Brod, rješavajući u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti u predmetu napuštanja Europskog gospodarskog prostora, [REDACTED], **državljan/ke Iraka**, temeljem članka 113. stavka 1. Zakona o strancima (Narodne novine, broj: 130/11 i 74/2013), donosi:

RJEŠENJE

1. [REDACTED], rođena [REDACTED] godine, drž. Iraka, bez isprave o identitetu, dužna je napustiti Europski gospodarski prostor u roku od 30 dana, računajući od dana dostave ovog rješenja.
2. Stranac iz točke 1. izreke ovoga rješenja dužan je prilikom napuštanja Republike Hrvatske ovo rješenje predati policijskom službeniku na graničnom prijelazu.
3. Strancu iz točke 1. izreke zbog razloga iz čl. 112. st. 7. Zakona o strancima, određuje obaveza zabrana napuštanja Zimskog prihvatno-tranzitnog centra Republike Hrvatske u Slavonskom Brodu, u kojem je smješten do napuštanja Republike Hrvatske.
4. Ako ne izvrši ovo rješenje stranca će se prisilno udaljiti.

OBRAZLOŽENJE

U provedenom postupku je utvrđeno da je navedeni stranac registriran u ZTPC Slavonski Brod, te organizirano sa ostalim migrantima upućen u R Sloveniju. Po ulasku u R. Sloveniju od strane policije R. Slovenije ista je vraćena u Hrvatsku sukladno čl. 5 (a) Zakonika o schengenskim granicama.

Stranac nema odobrenje boravka, niti potrebite dokumente za prelazak granice.

Člankom 101. stavkom 1. Zakona o strancima propisano je da stranac nezakonito boravi ako nije na kratkotrajnom boravku, nema valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak, niti mu je odobren azil, supsidijarna ili privremena zaštita odnosno nije tražitelj azila.

Člankom 112. stavkom 1. Zakona o strancima propisano je da će se strancu koji nezakonito boravi rješenjem o povratku odrediti napuštanje Europskog gospodarskog prostora.

Člankom 112. stavkom 3. Zakona o strancima propisano je da će se rješenjem o povratku odrediti rok za povratak u kojem je stranac dužan napustiti Europski gospodarski prostor, te prisilno udaljenje ako stranac ne napusti Europski gospodarski prostor.

Člankom 112. stavkom 5. Zakona o strancima propisano je da rok za povratak strancu koji nezakonito boravi ne može biti kraći od 7 dana niti duži od 30 dana.

Člankom 112. stavkom 8. Zakona o strancima propisano je da je stranac dužan napustiti Europski gospodarski prostor u roku koji mu je određen rješenjem o povratku.

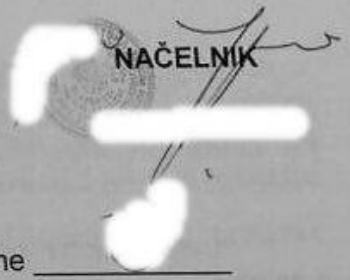
Člankom 112. stavkom 9. Zakona o strancima propisano je da se stranac kojemu je izdano rješenje o povratku dužan prilikom napuštanja Republike Hrvatske prijaviti policijskom službeniku na graničnom prijelazu.

Člankom 112. stavkom 7. Zakona o strancima propisano je da se rješenjem o povratku strancu može odrediti zabrana napuštanja određene adrese smještaja, ako nema financijskih sredstava ili dokumente koji su mu potrebni za ulazak u drugu državu, a okolnosti ukazuju da ih neće pribaviti.

Slijedom navedenog, valjalo je temeljem članka 113. stavka 1. Zakona o strancima u svezi s člankom 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj: 47/09), riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor se pokreće tužbom Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana dostave ovoga rješenja. Tužba se predaje Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički. Tužba nema odgodni učinak.

NAČELNIK

DOSTAVITI:

1. _____, preuzela dana 09.3.2016. godine _____
2. Pismohrana,

Mjesto za izlazni štambilj: _____